

Una Na Sulat Pablo Para Ki Timoteo

Pauna Na Mga Ambal Parti Ta Yi Na Libro Na Una Na Sulat Pablo Para Ki Timoteo

Yi na libro pasulat Pablo para ki Timoteo na gadumala ta mga gatipon-tipon na gatuo naan ta syudad Efeso. Timoteo an taga-Listra na isya na banwa na sakep ta prubinsya Pisidia. Iya na inay Judio daw iya na amay Griego. Bag-o kanen gaumpisa ta pagdumala ta mga gatuo, gaduma kanen daw gatabang ki Pablo ta pagsugid ta miad na balita parti ki Cristo. Timoteo an palangga gid Pablo na paryo iya na bata. Seled ta tallo taon gaduma Timoteo ki Pablo na miling naan ta mga gatipon-tipon na gatuo ta lain-lain na mga banwa asta na sarang en Timoteo na magdumala ta mga gatipon-tipon na gatuo. Paglambay ta mga taon na gaduma kanen ki Pablo, papadala kanen an naan ta Efeso para magdumala ta mga gatipon-tipon na gatuo na naan dya.

Naan ta yi na libro may tallo na impurtanti na tupiko: Una na tupiko, pagpaandam Pablo ki Timoteo parti ta mga itlaw na gatudlo ta dili matuod naan ta mga gatuo, labi en gid naan ta Efeso.

Pangarwa na impurtanti na tupiko naan ta yi na libro, pagtudlo Pablo parti ta pagdumala ta mga gatipon-tipon na gatuo daw parti man daw ino dapat buaten danen naan ta iran na pagtipon aged dayad iran na pagsimba ta Dyos. Gasaysay man kanen daw ino igo na batasan ta mga gatuo na tagan ta katengdanan na magpanguna ta mga gatuo o magtabang ta pag-asikaso ta mga gatuo.

Pangallo na impurtanti na tupiko naan ta yi na libro, pagtudlo Pablo daw ino paagi na Timoteo magsirbi ta usto ki Jesu-Cristo daw ino man igo na pagtratar Timoteo naan ta lain-lain na mga gatuo paryo ta mga mama daw bai na mas may idad pa ki kanen daw mga mama daw bai na bata pa ki kanen.

Mga Tupiko Naan Ta Libro Na Una Na Sulat Pablo Para Ki Timoteo

1. Pagpangamusta Pablo (1:1-2)
2. Ambal Pablo parti ta mga gatudlo ta dili matuod (1:3-11)
3. Pagpasalamat Pablo naan ta Ginuo (1:12-20)
4. Batasan na igo ta mga gatipon-tipon na gatuo (2:1-15)
5. Batasan na igo ta mga gapanguna ta mga gatipon-tipon na gatuo (3:1-13)

6. Tuyo Pablo ta pagsulat ki Timoteo (3:14-16)
  7. Pagpaandam Pablo parti ta mga tudlo na dili matuod (4:1-5)
  8. Laygay Pablo ki Timoteo daw ino dapat buaten Timoteo bilang isya na manugtudlo (4:6-15)
  9. Laygay Pablo ki Timoteo parti ta igo na pagtratar naan ta mga gatuo (5:1-2)
  10. Laygay Pablo parti ta mga balo na bai (5:3-16)
  11. Laygay Pablo parti ta mga gapanguna ta mga gatuo (5:17-25)
  12. Laygay Pablo para ta mga gatuo na suguon (6:1-2a)
  13. Ambal Pablo parti ta mga ittaw na gatudlo ta dili matuod daw gaandem na magmanggaranen (6:2b-10)
  14. Katapusan na mga laygay Pablo ki Timoteo (6:11-21)
-

Pagpangamusta Pablo

1 ¹Yaken Pablo na isya ta mga apustulis Jesu-Cristo. Ake i na katengdanan bilang apustol alin ta Dyos na ate na manluluwas daw alin ki Jesu-Cristo man na naan ki kanen ate na paglaem.

²Gapangamusta a ki kaon Timoteo na pabilang ko na matuod ko na bata ta pagtuo ki Cristo.

Kabay pa na mabaton no mga kaayaran, kaluoy daw katawwayan na alin ta Dyos Amay daw alin ki Jesu-Cristo na ate na Ginuo.

Ambal Pablo Parti Ta Mga Gatudlo Ta Dili Matuod

³Anduni, may pangabay a na paryo ta ambal ko ki kaon kan-o na galin a dyan ta Efeso na munta ta prubinsya Macedonia. Gapangabay a na naan ka nang ta Efeso yan tak may mga ittaw dyan na iran na patudlo dili paryo ta ate na mga papatian bilang mga gatuo ki Cristo daw dapat ambalan no na untatan en danen iran na pagtudlo ta dili matuod. ⁴Ambalan no man danen an na dili en sayangan iran na uras ta pagdiskasay parti ta mga imo-imo nang na kinaraan na isturya daw isturya man na alin ta langkaw na mga listaan ta ngaran ta mga kaapuan anay pa sa. Mga padiskasan an danen alinan ta ula pulos na mga pagdiskusyon daw dili man makatabang na matuman plano ta Dyos parti ki kiten. Iya na plano matuman tenged ta ate na pagtuo. ⁵Liag ko na iling tan iambal no ki danen aged mga gatuo dyan maggugmaay. Dapat maggugmaay danen ta usto na limpyo iran na tagipusuon daw maggugmaay na magbuat danen ta mga miad ta pananaw ta Dyos daw magtuo na terek ta iran na tagipusuon. ⁶May mga ittaw na ula en gasunod ta dayad na batasan na igo ta liag ta Dyos. Pirmi danen an gadiskasay ta mga ula pulos. ⁷Iran na andem na kalaen ta mga ittaw na danen an mga manugtudlo ta Mga Sinulat Moises, piro ta matuod ula danen naintindian daw ino beet ambalen ta iran na patudlo na ambal danen na matuod gid.

⁸Nlaman ta na miad gid mga nabetang an naan ta Mga Sinulat Moises, piro kinanglan na ate na pagtuman daw pagtudlo ta mga sinulat sunod gid ta tuyo ta Dyos ta iya na pag-atag ta mga sinulat. ⁹Nlaman ta na mga sinulat ya paatag ta Dyos dili para ta mga itlaw na matareng. Paatag din para ta mga itlaw na ula gatuman ta iya na mga sugo daw mga dili miag na magpasakep ki kanen, mga ula ta isip danen Dyos an, mga makasasala, mga dili dyusnon, mga ula gapati ta Dyos, mga gapatay ta iran na amay o inay o duma man na mga itlaw, ¹⁰mga gabuat ta malaway ta panan-aw ta Dyos, mga mama na gagamit ta paryo danen na mama, mga nangamang ta mga itlaw para bligya, mga gabula, mga gatistigo ta dili matuod asta man mga gabuat ta maskin ino na kuntra ta igo na tudlo. ¹¹Igo na tudlo sunod ta miad na balita na pasalig ta Dyos ki yaken para isugid ko. Kanen Dyos na Makagagaem daw padayaw ta tanan.

Pagpasalamat Pablo Naan Ta Ginuo

¹²Gapasalamat a ta ate na Ginuo Jesu-Cristo tak patabangan a din na masarangan ko ubra na pasalig din ki yaken. Papili a din na magsirbi ki kanen tenged pabilang a din na masaligan. ¹³Bisan gambal a kan-o ta malain kuntra ta Ginuo daw gapangabot a kuntra ta mga gatuo ki kanen daw malain gid ake na buat ki danen, naluoy kanen an ki yaken tak kan-o na ula a pa gatuo ki kanen ula ko nlami na malain ake na mga buat. ¹⁴Bakod gid kaluoy ta ate na Ginuo ki yaken na patabangan a din na magtuo ki kanen daw maggugma ta duma na mga itlaw. Iling tan tabang Jesu-Cristo ta tanan na mga itlaw na sakep ki kanen.

¹⁵Yi na tudlo matuod daw dapat patian gid ta tanan: Jesu-Cristo giling ta kalibutan i aged luwasen ki din alin ta silot ta ate na mga sala tenged kiten tanan nakasala daw yaken gid makasasala ta tanan. ¹⁶Yi tuyo ta Dyos na paatag din ki yaken iya na kaluoy bisan makasasala a aged makita ta mga itlaw paagi ki yaken na langkaw gid pasinsya Jesu-Cristo naan ta mga itlaw na gabuat ta malain na ta uryan magtuo ki kanen daw maangken danen kabui na ula katapusan. ¹⁷Kabay pa na Dyos an tauron ta tanan daw dayawen asta ta ula katapusan. Kanen ate na Ari na ula kaumpisaan daw ula man katapusan, ula kanen kamatayen daw dili man makita. Ula duma daw dili, kanen nang matuod na Dyos. Amen.

¹⁸Timoteo na pabilang ko na bata ko, ake i na pangabay ki kaon sunod ta ambal ta mga itlaw kan-o parti ki kaon na pasaysay danen mga papaintindi ta Dyos ki danen. Daw demdemen no ambal danen, biskegen no pa gid imo na nakem para maskin may mga magkuntra ki kaon ipadayon no imo an na pagsirbi ta Dyos na paryo ka ta sundalo na gapadayon ta pagsulong daw pagbatok. ¹⁹Magpadayon ka ta lig-en no na pagtuo daw magbuat ta mga miad ta panan-aw ta Dyos. Impurtanti na dili ka paryo ta duma na mga itlaw na gatalikod ta pagbuat ta mga miad

na yon man tenaan na iran na pagtuo paryo ta sakayan na nasangga naan ta manunggol. ²⁰Iling tan pabuat danen Himeneo daw Alejandro. Papalin ko danen an naan ta pagtipon ta mga gatuo na paryo paintriga ko danen an naan ki Satanas aged maagian danen mga kabellay daw dilian man danen iran na pagtudlo ta dili matuod tak iran na patudlo paryo nang gaambal danen ta malain kuntra ta Dyos.

Batasan Na Igo Ta Mga Gatipon-tipon Na Gatuo

2 ¹Anduni, yi impurtanti gid na tudlo ko ta mga gatuo: Dapat pirmi ki mangamuyo para ta mga paryo ta na itlaw. Magpangabay ki na tabangan danen ta Dyos daw magpasalamat ki man ki kanen tenged ta iya na tabang ki danen. ²Dapat mangamuyo ki man para ta tanan na mga manugdumala daw mga itlaw na may datas na katengdanan tak daw dayad iran na pagdumala malineng ate na kabui daw pwidi ki magsirbi ta Dyos ta usto daw magbuat ta mga miad naan ta duma na mga itlaw. ³Dapat na mangamuyo ki para ta tanan na mga itlaw tak iling tan igo daw makapalipay ta Dyos na ate na manluluwas. ⁴Liag din na tanan na mga itlaw maluwas alin ta silot ta iran na mga sala daw maintindian man danen kamatuuran parti ta pagtuo ki Jesu-Cristo ⁵tenged isya nang na Dyos para ta tanan na mga itlaw daw isya nang na manugpatengnga na paagi ki kanen mga itlaw marani ta Dyos. Manugpatengnga an, kanen Jesu-Cristo na itlaw man paryo ki kiten ⁶daw gaatag ta iya na kabui aged tanan na mga itlaw pwidi matubos alin ta silot ta iran na mga sala. Paagi ta kamatayen Jesu-Cristo, napamatuuran ta Dyos naan ta uras na patirmino din daan na liag din gid na tanan na mga itlaw magsunod ki kanen aged luwasen din. ⁷Tenged liag ta Dyos na tanan maluwas, patagan a din ta katengdanan na manugwali daw apustol para magtudlo a naan ta mga dili-Judio ta kamatuuran parti ta pagtuo ki Cristo. Gasugid a ta matuod. Dili bula ake na ambal.

⁸Gani, liag ko na daw mga gatuo an magtipon, mga mama ta iran na pagpangamuyo dapat iran na kaugalingen pasakep danen naan ta Dyos daw iran na batasan igo ta mga itlaw na iya ta Dyos na ula man gilek o kuntra ta mga paryo danen na gatuo ki Cristo. ⁹Mga bai an a, daw naan danen ta pagtipon ta mga gatuo, dapat iran an na mga pasuot igo para ta mga gatuo daw naan man ta lugar daw dili makagayya. Dili danen pasublaan ta pag-ayos iran na kaugalingen paryo na subla arti ta pag-ayos ta buok daw pagsuot ta maalen na mga nabuat alin ta blawan daw pirlas daw pagsuot ta maalen na mga bayo. ¹⁰Dapat na iran na andem na danen an dayawen tenged ta mga buat danen na miad na igo man ta mga bai na gaambal na danen an mga gatuo. ¹¹Daw mga bai tudluan naan ta pagtipon ta mga gatuo na danen an gasimba, dapat maglineng danen an daw mapainebesen. ¹²Ula a gatugot na mga bai magtudlo daw

magdumala ta mga mama. Dapat mamati nang danen an na maglineng. ¹³Yi tenaan na ula a gatugot na mga bai magtudlo daw magdumala ta mga mama: Anay pa sa na pabuat ta Dyos mga itlaw an, Adan ya una na itlaw na pabuat din daw sunod Eva ¹⁴daw dili man Adan naluko Satanas. Eva ya, kanen naluko daw yon tenaan na ula kanen gasunod ta sugo ta Dyos. ¹⁵Bisan Eva ya pasilutan ta Dyos tak gapaluko kanen ya, mga bai luwasen man gyapon ta Dyos alin ta silot. Piro, dapat na magtuman danen ta iran na katengdanan bilang mga sawa na bai paryo ta pagbata daw ta pag-asikaso ta iran na mga bata. Dapat man na magpadayon danen ta iran na pagtuo, paggugma ta tanan daw pagtuman man ta liag ta Dyos. Dapat iling tan iran na buaten na gasunod danen ta batasan na igo para ta mga gatuo.

Batasan Na Igo Ta Mga Gapanguna Ta Mga Gatipon-tipon Na Gatuo

3 ¹Yi na tudlo matuod: Daw kino gaandem na magpanguna ta mga gatipon-tipon na gatuo, dayad iya na andem tak impurtanti na katengdanan. ²Tenged impurtanti na katengdanan, dapat na dayad iya na batasan aged ula may masaway ki kanen, isya nang iya na sawa daw ula duma na bai ta iya na kabui, nalam kanen magdala daw magepeng ta iya na kaugalingen, pataod kanen an tenged ta iya na mga buat, nalipay kanen an ta pagbaton ta mga itlaw na giling ta iya na balay, nalam man magtudlo parti ta miad na balita, ³dili kanen an palainem, dayad iya na ugali na langkaw iya na nakem, dili abtik lima din na maniro, dili kanen miag ta gulo daw dili man pirmi nang naan ta iya na isip pagpatama ta kwarta. ⁴Dapat dayad pagdumala din ta iya na pamilya daw iya na mga bata gapasakep ki kanen daw may pagtaod man. ⁵Daw dili kanen an nalam magdumala ta iya na pamilya, dili din madumalaan ta usto mga gatipon-tipon na gatuo. ⁶Dapat kanen an dili bag-o nang gatuo ki Jesu-Cristo tak basi magpabugal nang kanen ta iya na kaugalingen daw silutan kanen ta Dyos tenged ta iya na pagpabugal paryo ta silot ki Satanas. ⁷Kala kanen an ta mga ula gatuo na dayad iya na batasan. Daw batasan din an malain, tama maambal na malain parti ki kanen daw mapirdi kanen an Satanas paryo ta yupan na gulpi nang nasied.

⁸Mga gapanguna man na may katengdanan ta pag-asikaso ta mga gatipon-tipon na gatuo dapat pataa danen an ta mga itlaw, iran na ambal masaligan, dili danen sikad minem ta bino daw ula man gagamit ta malain na paagi aged makakwarta nang. ⁹Dapat padayon danen na gapati ta tudlo parti ta pagtuo ki Cristo na papasugid ta Dyos ki kiten daw tumanen man na terek ta iran na tagipusuon. ¹⁰Bag-o kaw magpili daw kino tagan ta katengdanan ta pag-asikaso ta mga gatuo, panilagan nyo anay daw dayad iran na batasan. Daw makita nyo na ula may masaway ki danen, pwidi na danen pilien nyo. ¹¹Iling man tan mga bai

na sawa ta mga may katengdanan ta pag-asikaso ta mga gatuo,^a dapat pataa danen an ta mga itlaw, ula danen papakalain iran na duma daw nalam man danen magdala ta iran na kaugalingen daw masaligan ta tanan na buat.

¹²Daw kino may katengdanan ta pag-asikaso ta mga gatuo, dapat na isya nang iya na sawa daw ula duma na bai ta iya na kabui daw dayad pagdumala din ta iya na pamilya. ¹³Daw mag-ubra danen ta usto bilang mga may katengdanan ta pag-asikaso ta mga gatuo, tauron danen ta mga itlaw daw ula danen adlek na magpamatuod naan ta mga itlaw parti ta pagtuo ki Jesu-Cristo.

Tuyo Pablo Ta Pagsulat Ki Timoteo

¹⁴Andem ko gid na miling dayon ki kaon, piro pasulat ko nang en ¹⁵aged daw lugay pa bag-o a miling ki kaon, mlaman no daw ino batasan na igo ki kiten tanan na bilang mga mag-utod ta pagtuo tak kiten tanan mga bata ta Dyos. Kiten i mga gatipon-tipon na mga itlaw na iya ta Dyos na bui daw kiten i mga pasaligan man ta Dyos ta pagtudlo ta kamatuuran parti ta pagtuo ki Cristo daw ta pagsabat naan ta mga itlaw na gatudlo ta dili matuod. ¹⁶Nlaman ta na makatingala gid kamatuuran an na papasugid ta Dyos parti ki Jesu-Cristo na ate na patuuan:

Cristo an giling ta kalibutan i na natao
daw gapamatuod Dyos Ispiritu Santo na Cristo an papadala ta
Dyos.

Nakita Cristo an ta mga angil
daw kanen an pawali naan ta mga itlaw ta bilog na kalibutan
daw patuuan kanen an ta tama na mga itlaw.

Cristo an padala malik naan ta langit daw naan dya gadumala duma
ta Dyos.

Pagpaandam Pablo Parti Ta Mga Tudlo Na Dili Matuod

4 ¹Anduni, nlaman ta na papaintindi gid ta Dyos Ispiritu Santo na ta uryan na timpo may mga itlaw na dili en magsunod ta mga papatian ta mga gatuo ki Cristo tak magsunod danen ta mga tudlo daw papatian na panluko nang na ula duma na alinan daw dili, mga malain na ispiritu. ²Mga itlaw an na gatudlo ta mga papatian na alin ta mga malain na ispiritu, danen an mga gabula nang na gapakuno-kuno nang na gatudlo danen ta kamatuuran daw ula en danen nakunsinsya ta buat danen na malain. ³Pabawal danen na mga gatuo an mangasawa

^a 3:11 Naan ta Griego nasulat mga ambal ya na daw isalyo naan ta Kagayanan na linggwai pwidi iling ti: *mga bai na sawa ta mga may katengdanan ta pag-asikaso ta mga gatuo*. Pwidi man iling ti: *mga bai na may katengdanan ta pag-asikaso ta mga gatuo*.

daw gambal man na may bawal man na mga pagkaan. Piro, dili igo iran an na tudlo tak mga pagkaan pabuat ta Dyos aged kiten i na mga gatuo daw gapati ta kamatuuran parti ta pagtuo ki Cristo, maan na may pagpasalamat. ⁴Tanan na pabuat ta Dyos dayad daw dapat na batunon ta na may pagpasalamat naan ki kanen. ⁵Nlaman ta na pwidi ki magkaan ta bisan ino na pagkaan tenged naan ta sinulat na pulong ta Dyos nabatang na ula pagkaan na bawal kan-enen daw tenged man na napangamuyuan ta en na may pagpasalamat.

**Laygay Pablo Ki Timoteo Daw Ino Dapat Buaten
Timoteo Bilang Isya Na Manugtudlo**

⁶Daw ake i na tudlo ki kaon itudlo no man naan ta ate na mga utod ki Cristo, dayad imo na pagtuman ta katengdanan no bilang manugsirbi ki Jesu-Cristo. Mapakita man na kaon yan natudluan ta usto ta kamatuuran parti ta pagtuo ki Cristo daw gasunod ka gid ta mga tudlo na ate na papatian bilang mga gatuo. ⁷Piro, dili no patian mga kinaraan na isturya na imo-imo nang ta mga itaw na ula gapati ta Dyos. Tingwaen no pirmi na magsunod ka ta liag ta Dyos. ⁸Daw magpraktis ki aged magbiskeg ate na lawa paryo ta pabuat ta mga manug-ampang, simpri may pulos. Piro, mas may pulos daw magprusigir ki na magsunod pirmi ta liag ta Dyos tak bakod na tabang ta ate na kabui anduni ta kalibutan i daw ta liyo ta man na kabui. ⁹Paambal ko i matuod daw dapat patian gid ta tanan. ¹⁰Tenged na ate na pagsunod ta liag ta Dyos bakod na tabang ki kiten, gapangabellay kay ta ame na pagsirbi ta Dyos tak kanen an bui na Dyos na ame na pasaligan. Kanen man manluluwas para ta tanan na mga itaw labi en gid mga itaw an na gatuo ki kanen.

¹¹Itudlo no pirmi daw ipatuman ake i na sulat ki kaon naan ta mga gatuo. ¹²Amblihan no imo na batasan aged ula may magpakebes ki kaon para pamatian ka ta mga patudluan no bisan bata ka pa kaysa ki danen. Ipakita no na kaon yan mudilo para sunuron danen paagi ta imo na ambal, batasan, paggugma ta mga itaw, pagtuo daw kabui na ula may masaway. ¹³Ta pagtuman no ta imo na katengdanan asta na mabot a dyan, labien no pagbasa ta sinulat na pulong ta Dyos naan ta mga gatuo daw pagwali daw pagtudlo ki danen. ¹⁴Padayon no na gamiten abilidad an ta pagsirbi naan ta Dyos na atag din ki kaon paagi ta pagbindisyon ki kaon ta mga gapanguna ta mga gatuo na patungtong danen iran an na lima naan ta imo na ulo daw isya ki danen gambal ta papaintindi ta Dyos Ispirito Santo ki kanen parti ta imo na abilidad. ¹⁵Ake i na tudlo ki kaon, isipen no gid daw tumanen pirmi aged makita ta tanan na gatuman ka pa gid ta Dyos. ¹⁶Amblihan no na dayad imo na batasan daw pagtudlo. Dapat na padayon ka na gabuat ta mga miad daw gatudlo ta dayad tak dili nang kaon luwasen ta Dyos alin ta silot na ula katapusan, luwasen din man mga itaw na patudluan no.

Laygay Pablo Ki Timoteo Parti Ta Igo Na Pagtratar Naan Ta Mga Gatuo

5 ¹Daw may mama na gabuat ta malain daw kanen mas may idad pa ki kaon, dili no ambalan ta sakit na ambal. Ambalan no kanen an na may pagtaod paryo ta pagtaod no ta imo na amay. Iling man tan, trataren no ta dayad mga mama na bata pa ki kaon paryo na danen an imo na mga utod. ²Mga bai na mas may idad pa ki kaon, trataren no danen an paryo na danen an imo na inay. Mga bai na bata pa ki kaon, trataren no man danen an paryo na danen an imo na mga utod daw mag-ambilig ka na ula may masaway ki kaon parti ta imo na pagtratar ki danen.

Laygay Pablo Parti Ta Mga Balo Na Bai

³Daw may mga balo na bai na ula en danen saligan ta iran na pangabui, dapat na kiten na mga gatuo pakitaan ta danen an ta miad na kabebet-en paagi ta pagtabang ki danen. ⁴Piro, balo an a na may mga bata o may mga apo, kinanglan na iya na mga bata daw apo tudluan no na magtuman ta iran na rispunsibilidad na mag-asikaso para ta iran na mga ginikanan. Iran na pag-asikaso bilang dayad na bales naan ta iran na mga ginikanan daw makapalipay man ta Dyos. ⁵Mga balo na ula gid saligan ta iran na pangabui, naan nang danen ta Dyos gasalig daw adlaw daw kilem gapadayon ta pagpangamuyo na danen an tabangan din. ⁶Piro, mga balo an a na gangita ta kalipayan na para ta iran nang na kaugalingen daw ula naan ta iran na isip Dyos an, danen an patay ta panan-aw ta Dyos maskin danen an bui pa. ⁷Ake i na paambal parti ta pag-asikaso naan ta mga balo na bai itudlo no naan ta mga gatuo dyan aged ula may masaway ta mga gatuo. ⁸Daw kino gambal na kanen gatuo piro ula kanen gatabang ta iya na mga parinti, labi en gid ta mga mimbro ta iya na pamilya, ula en kanen gasunod ta ate na mga papatian bilang mga gatuo. Ugali din an mas malain pa kaysa ta ugali ta mga itaw na ula gatuo.

⁹Mga balo na bai na gaidad en ta sisinta na taon daw isya nang danen bisis nangasawa, pwidi no ibetang iran na ngaran naan ta listaan ta mga balo na dapat tabangan. ¹⁰Dapat man na kala danen an ta mga itaw na danen mga pirmi gabuat ta mga miad na paryo ta pag-asikaso danen ta usto ta iran na mga bata daw nalipay man danen an ta pagbaton ta mga itaw na giling ta iran na balay. Gasirbi danen ta mga itaw na iya ta Dyos daw gatabang man ta mga itaw na nakulian. Iling gid tan, pirmi danen gabuat ta mga miad naan ta duma na mga itaw.

¹¹Piro, mga balo na bai na iran na idad ula pa sisinta na taon, dili no ibetang iran na ngaran naan ta listaan ta mga balo na dapat tabangan tak basi mabot timpo na bay-an danen iran na pagsirbi ki Cristo tak

nadala danen an ta iran na liag na mangasawa isab. ¹²Daw mangasawa danen isab, makasala danen an tak ula danen gapadayon ta pagtuman ta iran na pangako na magsirbi bilang mga balo na naan en ta listaan. ¹³Isya pa, basi manad danen na dili mangita ta iran na pangabuian daw manambalay nang. Dili nang nyan, danen an magtsismis man daw magpasilabet ta pangabui ta duma. Sikad danen an magsugid ta dili dapat mlaman ta duma. ¹⁴Gani, yi ake na laygay para ta mga balo na bai na bata pa: Miad pa daw danen an mangasawa isab daw maminata daw mag-asikaso ta iran na panimalay aged mga itaw na gakuntra ki kiten na mga gatuo, dili danen mag-ambal ta malain parti ki kiten. ¹⁵Iling tan ake i na laygay tak may mga balo na bai na ula gapadayon ta iran na pagtuo daw anduni gasunod ta liag Satanas.

¹⁶Mga bai na gatuo, dapat magtabang ta pag-asikaso ta iran na mga parinti na balo na bai. Dapat dili mabeg-atan mga gatipon-tipon na gatuo ta pagtabang ta mga balo na bai na may mga parinti aged matabangan ta usto mga balo an na ula gid danen saligan ta iran na pangabui.

Laygay Pablo Parti Ta Mga Gapanguna Ta Mga Gatuo

¹⁷Mga gapanguna an ta usto ta mga gatuo, dapat tauron daw swilduan ta usto labi en gid danen an na gapangabellay ta pagwali daw pagtudlo. ¹⁸Iling man tan ambal naan ta sinulat na pulong ta Dyos, “Daw inanian nyo an papagupaan nyo ta baka, dapat dili nyo pegengan baka an na magkaan ta inanian.”^b daw nasulat man, “Mga manug-ubra an dapat masuulan.”^c ¹⁹Daw may magriklamo kuntra ta mga gapanguna piro kanen an ula dala na darwa o tallo na magpamatuod na malain buat an ta gapanguna, dili no batunon iya na riklamo. ²⁰Daw matuod na may gapanguna na gapadayon ta pagbuat ta sala, ambalan no kanen an naan ta tubangan ta mga gatipon-tipon na gatuo aged madlek mga gatuo an na magbuat ta malain.

²¹Ake i na tudlo parti ta mga gapanguna ta mga gatuo tumanen no na ula ka may papaburan na maskin kino tenged Dyos an daw Jesu-Cristo daw mga angil na iya ta Dyos, nlaman danen daw ino tudlo ko ki kaon.

²²Daw magpili ka ta isya ta mga gatuo para bindisyunan daw tagan no ta katengdanan ta pagsirbi ta Dyos, panilagan no anay batasan din an. Alimbawa, daw imo na napili malain batasan din an, kaon yan basulon ta mga gatuo. Ambligan no na ula may masaway ki kaon ta imo na mga pabuat.

²³Parti ta prublima no ta imo na gettek daw duma man na nabatyagan, dapat dili nang waig inemen no. Miad daw minem ka ta sise nang na bino para bulong no.

---

^b 5:18 Deuteronomio 25:4   ^c 5:18 Lucas 10:7

²⁴Isab, daw magpili ka ta isya ta mga gatuo para magsirbi kanen ta Dyos, dapat na isipen no anay ta usto. Demdemen no na may mga itlaw na nlaman ta tanan na pirmi danen gabuat ta sala daw mabot adlaw na maageman danen silot ta iran na mga sala. May mga itlaw man a na gabuat ta sala, piro ula dayon nlami. Ta uryan nang en bag-o pa mlaman ta duma na danen an gabuat ta sala. ²⁵Iling man tan, may mga itlaw na nlaman ta tanan na pirmi danen gabuat ta mga miad. May mga itlaw man na gabuat ta mga miad, piro ula pa dayon nlami. Bisan ula pa nlami anduni, sigurado na ta uryan mlaman gid ta tanan.

Laygay Pablo Para Ta Mga Gatuo Na Suguon

6 ¹Yi laygay ko para ta mga gatuo na suguon: Tauron danen ta usto iran na amo aged mga itlaw na ula gatuo dili mag-ambal ta malain kuntra ta Dyos daw kuntra man ta mga tudlo na ate na papatian bilang mga gatuo ki Cristo. ²Daw mga suguon na gatuo gaisip na dili kinanglan tauron iran na amo tenged nang amo an danen iran man na utod ki Cristo, dili igo iran na isip. Dapat gani na danen an magsirbi pa gid ta usto ta iran na amo tak iran na pagsirbi para ta kayaran ta palangga danen na utod ki Cristo.

Ambal Pablo Parti Ta Mga Itlaw Na Gatudlo Ta Dili Matuod Daw Gaandem Na Magmanggaranen

Ake i na paambal ki kaon itudlo no daw ipatuman naan ta mga gatuo dyan. ³Piro, yi ambal ko parti ta mga itlaw na iran na patudlo dili paryo ta ate na mga papatian bilang mga gatuo daw ula man gakumpurmi ta kamatuuran na tudlo ta ate na Ginuo Jesu-Cristo na parti ta batasan na igo ta liag ta Dyos: ⁴Danen an sikad magpabugal ta iran na kaugalingen, piro ta matuod, ula danen naintindian iran na patudlo. Dili usto iran na batasan tak sikad danen magdiskas ta mga ula pulos daw magdiskusyon parti ta mga ambal daw ino beet ambalen. Tenged ta pabuat danen, tama gainggitay, galalisay, pirmi gapakalain, pirmi gasuspitsa ta kada isya ⁵daw pirmi man gakontraay. Dili en danen an malam daw ino miad o malain daw danen an paryo man nakamangan ta pag-intindi ta kamatuuran parti ta pagtuo ki Cristo. Paisip danen na magmanggaranen danen an paagi ta iran na pagtudlo parti ta batasan na ambal danen igo kon ta liag ta Dyos. ⁶Piro, daw ate na batasan igo ta liag ta Dyos daw kuntinto ki, subla ki pa ta isya na manggaranen. ⁷Demdemen ta na natao ki na ula dala naan ta kalibutan i. Iling man tan, daw mapatay ki, ula man madala na mga betang alin ta kalibutan i. ⁸Gani, daw may pagkaan ki daw bayuon, makuntinto ki en. ⁹Piro, mga itlaw na mag-andem na magmanggaranen, simpri dali matintar na magbuat ta sala. Danen an magparyo ta yupan na nasied tak pasunod danen mga liag danen na ula

pulos daw gasamad man ta iran na kabui asta maageman danen segeng na silot. ¹⁰Daw pirmi nang naan ta isip ta mga itlaw pagpatama ta kwarta, yon en alinan ta tama na mga buat na malain. May anen na mga gatuo na tenged ubos nang gid kwarta naan ta iran na isip, patalikuran danen igo na mga papatian parti ta pagtuo ki Cristo daw danen man mismo gabuat ta iran na segeng na mga prublima na paryo ta pabuno danen iran na tagipusuon.

Katapusan Na Mga Laygay Pablo Ki Timoteo

¹¹Timoteo, tenged kaon manugsirbi ta Dyos, amblihan no pirmi na dili ka magparyo ta mga itlaw na iran na isip naan nang pirmi ta pagpatama ta kwarta. Tingwaen no na tanan no na buaten igo ta itlaw na matareng daw sunuron no batasan na igo ta liag ta Dyos. Dapat na padayon ka na galig-en ta imo na pagtuo ki Cristo daw padayon na gadugang imo na paggugma ta tanan. Padayon man na tubangen no maskin ino na mga kabellay na maagian no, daw trataren no tanan na mga itlaw na may miad ka na kabebet-en. ¹²Ipadayon no imo an na pagpangabellay ta pagtudlo ta kamatuuran parti ta pagtuo ki Cristo paryo ta pabuat ta manug-ampang na gapangabellay gid na magdaag. Dapat na paagi ta imo na mga buat mapakita no na kaon yan sigurado na naangken no en kabui na ula katapusan. Nlaman no na nabaton no upurtunidad na paatag ta Dyos ki kaon na maangken no kabui na ula katapusan daw gambal ka man naan ta tubangan ta tama na mga itlaw na kaon yan gatuo ki Cristo daw sigurado na tenged ta imo na pagtuo naangken no kabui na ula katapusan. ¹³Dyos na gaatag ta kabui ta tanan daw Jesu-Cristo na ula kaadlek na gambal ta kamatuuran naan ta tubangan Poncio Pilato nalam daw ino mga sugo ko i ki kaon. ¹⁴Gani, ake i na mga sugo tumanen no gid na ula may masaway ki kaon anduni asta ta adlaw na mabot daw magpakita Ginuo Jesu-Cristo. ¹⁵Naan ta adlaw na patirmino ta Dyos, ipadala din Ginuo Jesu-Cristo aged magpakita. Dyos an, kanen gid dayawen ta daw ula duma daw dili, kanen nang na Makagagaem. Kanen an Ari na labaw gid ta tanan na mga ari daw Manugdumala na labaw gid ta tanan na mga manugdumala. ¹⁶Kanen nang ula kamatayen daw tenged naan kanen an ta sikad silaw na pawa, ula bisan kino makaprani. Ula itlaw na kakita ki kanen daw dili man kanen an makita ta bisan kino. Kabay pa na kanen dayawen ta tanan daw kanen magdumala ta tanan asta ta ula katapusan. Amen.

¹⁷Itudlo no ta mga itlaw na manggaranen na dapat na dili danen magpabugal ta iran na kaugalingen daw dili man danen magsalig ta iran na manggad tak ta bisan ino man na uras pwidi marwad manggad an. Dapat naan nang ta Dyos danen an magsalig tak dayad gid iya na kabebet-en ta iya na pag-atag ki kiten ta tanan aged may kalipay ki.

¹⁸Tudluan no man danen an na dapat pirmi danen magbuat ta mga miad tak ittaw na matuod na manggaranen tama iya na mga buat na miad, dili nang na tama iya na manggad. Dapat danen an sikad mag-atag daw sadya danen na mag-atag ta bakod na tabang. ¹⁹Daw iling tan na tama buat danen na miad, paryo danen an ta mga ittaw na gatipon ta manggad para ta mga adlaw na mabot. Tenged ta mga miad danen na buat, sigurado na may mabaton danen na dayad na bales naan ta mabot na adlaw daw malipay man danen an naan ta matuod na kabui na yon man kabui na ula katapusan.

²⁰Timoteo, ta imo na pagtudlo amblihan no na dili masilian mga tudlo na pasalig ki kaon. Dili ka mamati ta mga ula pulos na tudlo ta mga ittaw na ula gapati ta Dyos na iran an na tudlo salig danen matuod na alam piro dili paryo ta ate na mga papatian bilang mga gatuo ki Cristo. ²¹May mga ittaw na gapati ta mga tudlo na iling tan daw yon man tenaan na patalikuran danen igo na mga papatian parti ta pagtuo ki Cristo.

Kabay pa na mabaton no mga kaayaran na alin ta Dyos.